

Hải Phòng, ngày tháng năm 2024

Số: /BQL-LĐ

V/v báo cáo xây dựng phương án, tình
huống giải quyết, xử lý việc xâm phạm
quyền, lợi ích hợp pháp của người lao
động và doanh nghiệp

Kính gửi: - Sở Lao động - Thương binh và Xã hội

Ban Quản lý Khu kinh tế Hải Phòng nhận được văn bản số 1053/LĐTĐBXH - LĐTĐ ngày 13/3/2024 của Sở Lao động - Thương binh và Xã hội về việc báo cáo xây dựng phương án, tình huống giải quyết, xử lý việc xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của người lao động và doanh nghiệp; Ban Quản lý Khu kinh tế Hải Phòng xây dựng như sau:

I. Tình huống nảy sinh:

Lợi dụng tình hình khó khăn trong đảm bảo ổn định thu nhập, việc làm của một số doanh nghiệp trong thời gian qua, xuất hiện tổ chức NLD tại doanh nghiệp ngoài tổ chức công đoàn xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của NLD và doanh nghiệp, gây mất an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn thành phố.

II. Hành động của tổ chức NLD tại doanh nghiệp ngoài tổ chức công đoàn:

Kích động NLD đình công, biểu tình, phủ nhận vai trò của Công đoàn Việt Nam và cho rằng chỉ có tổ chức “công đoàn độc lập” mới chăm lo tốt cho quyền lợi của NLD, kêu gọi thành lập các tổ chức công đoàn độc lập. Đây là âm mưu nguy hiểm, có ý đồ phá hoại sự ổn định chính trị, môi trường đầu tư tại Việt Nam bằng các hành động:

- Lôi kéo NLD thành lập các hội, nhóm, tổ chức bất hợp pháp trên lĩnh vực lao động, công đoàn nhằm đón bắt thời cơ thành lập “công đoàn độc lập” tại Việt Nam để tiến hành hoạt động đình công, biểu tình, gây rối an ninh, trật tự.

- Tiến hành các hoạt động đình công, biểu tình để gây rối an ninh, trật tự.

- Tìm cơ xuyên tạc tình hình, lôi kéo NLD đình công, phản đối dưới danh nghĩa vì quyền lợi NLD.

- Kích động NLD bất mãn với tổ chức công đoàn cơ sở, cần thành lập tổ chức riêng để đấu tranh, bảo vệ quyền lợi của mình.

III. Phương án, tình huống giải quyết, xử lý việc xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của người lao động và doanh nghiệp

1. Một là: Tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền; nắm bắt tình hình việc làm, thu nhập, đời sống, tâm tư, nguyện vọng của người lao động

- Tăng cường đầu tư nguồn lực và đổi mới hơn nữa công tác tuyên truyền đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật Nhà nước; đặc biệt là tuyên truyền, phổ biến Bộ luật Lao động, Luật Công đoàn, Luật Bảo hiểm xã hội, các đạo luật liên quan và các văn bản pháp luật hướng dẫn thi hành, chú trọng vào nội dung quyền và lợi ích, trách nhiệm của người lao động, giải quyết tranh chấp lao động tập thể, ngừng việc tập thể và đình công. Tuyên truyền, phổ biến các chế độ, chính sách cho người lao động và người sử dụng lao động; quyền và nghĩa vụ của mỗi bên trong quan hệ lao động; nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật của người lao động và người sử dụng lao động. Tuyên truyền để người lao động biết cách tự bảo vệ mình khi quyền lợi bị xâm phạm thông qua việc thực hiện các quy trình đề nghị, kiến nghị lên người sử dụng lao động, ban chấp hành công đoàn cơ sở, các cơ quan nhà nước để giải quyết, không ngừng việc tập thể, đình công tự phát, trái luật.

- Đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền, phổ biến pháp luật lao động. Tăng cường ứng dụng mạng xã hội trong công tác tuyên truyền, thông tin, tư vấn, hỗ trợ công nhân lao động; nghiên cứu, thực hiện các hình thức mới nhằm nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, vận động. Gắn việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật tại các hội nghị tập huấn, bồi dưỡng chuyên đề về kỹ năng đàm phán, thương lượng tập thể, đối thoại xã hội, giải quyết tranh chấp lao động trong doanh nghiệp, nhằm nâng cao nhận thức cho người lao động và người sử dụng lao động về trách nhiệm các bên trong xây dựng quan hệ lao động hài hoà, ổn định và tiến bộ tại doanh nghiệp.

- Đẩy mạnh công tác tư vấn pháp luật, triển khai có hiệu quả và đồng bộ Đề án kiện toàn, nâng cao năng lực hoạt động của trung tâm, văn phòng tư vấn pháp luật và thành lập Trung tâm tư vấn và hỗ trợ người lao động; Đề án Tư vấn pháp luật trực tuyến cho đoàn viên và người lao động; Đề án xây dựng đội ngũ luật sư công đoàn. Nâng cao chất lượng công tác tư vấn pháp luật, trợ giúp pháp lý của công đoàn cho người lao động. Phát triển các hình thức tư vấn pháp luật, trong đó chú trọng hình thức tư vấn pháp luật lưu động, tư vấn pháp luật tại nơi ở, nơi làm việc của đoàn viên, người lao động; triển khai rộng rãi Phần mềm tư vấn pháp luật trực tuyến của Tổng Liên đoàn tới đông đảo đoàn viên, người lao động.

- Thường xuyên nắm bắt tình hình đời sống, tâm tư, nguyện vọng của người lao động; quan tâm giải quyết những nguyện vọng chính đáng, hợp pháp của người lao động; kịp thời phát hiện, ngăn chặn các đối tượng xấu lôi kéo, kích động người lao động; phản bác lại các thông tin sai lệch, gây ảnh hưởng xấu đến hoạt động của doanh nghiệp, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội. Sâu sát, nắm bắt nhanh chóng, kịp thời tình hình tư tưởng, nhu cầu, nguyện vọng của cán bộ, đoàn viên, người lao động, nhất là công nhân lao động ở những doanh nghiệp đông công nhân lao động, có quan hệ lao động phức tạp, có các lực lượng bên ngoài tác động.

2. Hai là: Nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước về quan hệ lao động

- Xây dựng và thực hiện có hiệu quả cơ chế phối hợp giải quyết tranh chấp lao động tập thể, đình công không đúng trình tự, thủ tục và hỗ trợ ổn định quan hệ lao động sau đình công, ngừng việc tập thể.

- Cần thiết lập cơ chế cảnh báo sớm với doanh nghiệp có dấu hiệu vi phạm và kịp thời xử lý nghiêm những doanh nghiệp cố tình vi phạm quy định của Luật Lao động; đề xuất khen thưởng, biểu dương các tổ chức, cá nhân thực hiện tốt chính sách, pháp luật về lao động. Xây dựng và nâng cao chất lượng hoạt động của đội ngũ công nhân nòng cốt trong các doanh nghiệp. Thiết lập đường dây nóng thông tin giữa công nhân lao động với công đoàn cơ sở, cơ quan quản lý nhà nước về lao động.

- Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật trong các doanh nghiệp trên địa bàn quản lý, nhất là ở những doanh nghiệp sử dụng nhiều lao động và thường xuyên xảy ra tranh chấp lao động tập thể; tập trung thanh tra, kiểm tra các nội dung dẫn đến tranh chấp lao động; kịp thời phát hiện các sai phạm và xử lý nghiêm các hành vi vi phạm, bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động.

3. Ba là: Nâng cao hiệu quả hoạt động của tổ chức công đoàn trong xây dựng quan hệ lao động

- Các cấp công đoàn tích cực tham gia xây dựng chính sách, pháp luật, tham gia góp ý vào các dự thảo văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến quyền, lợi ích của người lao động. Đổi mới nội dung và phương thức hoạt động của các cấp công đoàn trong thành phố nhằm đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới; trong đó thực hiện tốt chức năng đại diện của công đoàn trong đối thoại, thương lượng, giải quyết tranh chấp lao động, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động; xây dựng tổ chức công đoàn thực sự là tổ chức của người lao động, do người lao động và vì người lao động; lấy sự hài lòng của người lao động là thước đo đánh giá chất lượng, hiệu quả hoạt động của công đoàn; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động và phát triển đoàn viên công đoàn tại doanh nghiệp; thu hút người lao động tham gia vào hệ thống Công đoàn Việt Nam; thực hiện có hiệu quả các biện pháp hỗ trợ, bảo vệ đoàn viên, cán bộ công đoàn trong doanh nghiệp.

- Sâu sát, cập nhật tình hình quan hệ lao động của các doanh nghiệp có nguy cơ cao xảy ra tranh chấp lao động, ngừng việc tập thể và đình công; nắm bắt kịp thời tâm tư, nguyện vọng, tình hình tư tưởng, nhu cầu, nguyện vọng và thường xuyên lắng nghe ý kiến của đoàn viên, người lao động để chia sẻ và giải quyết kịp thời các kiến nghị của người lao động. Tăng cường tổ chức các hoạt động tọa đàm, chia sẻ kỹ năng sống, làm việc, tác phong lao động cho công nhân lao động, từ đó vận động người lao động sống, làm việc theo pháp luật và tích cực tham gia các hoạt động của tổ chức công đoàn.

- Công đoàn cơ sở trong doanh nghiệp cần làm tốt chức năng chăm lo, đại diện bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của đoàn viên, người lao động; tham gia với doanh nghiệp xây dựng thang, bảng lương, thỏa ước lao động tập thể, nội quy lao động của doanh nghiệp; đề xuất chủ doanh nghiệp chăm lo đời sống vật chất và tinh thần cho

người lao động. Tham gia thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở; phối hợp tổ chức tốt hội nghị người lao động và đối thoại tại nơi làm việc; giải quyết kịp thời những đề xuất, kiến nghị của công nhân lao động, tránh tạo thành những bức xúc bị dồn nén. Công đoàn cơ sở phải kịp thời nắm bắt những bức xúc của công nhân lao động, phối hợp tổ chức đối thoại với người sử dụng lao động để giải quyết và báo cáo công đoàn cấp trên cơ sở để hỗ trợ giải quyết kịp thời. Nâng cao chất lượng hoạt động đối thoại, thương lượng tập thể; giải quyết tốt vấn đề tranh chấp lao động.

- Công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở cần hướng dẫn, hỗ trợ công đoàn cơ sở trong doanh nghiệp thực hiện đối thoại, thương lượng, ký kết thỏa ước lao động tập thể thực chất. Tổ chức các hội nghị tập huấn, bồi dưỡng về kỹ năng đàm phán, thương lượng tập thể, đối thoại, giải quyết tranh chấp lao động cho đội ngũ cán bộ công đoàn cơ sở trong doanh nghiệp. Thúc đẩy thương lượng, thỏa thuận về tiền lương, tiền thưởng và các chế độ khuyến khích khác có lợi hơn quy định của pháp luật lao động để đưa vào thỏa ước lao động tập thể doanh nghiệp hoặc các quy định, quy chế của doanh nghiệp. Mở rộng đối thoại, thương lượng, ký kết thỏa ước lao động tập thể cấp ngành và nhóm doanh nghiệp. Tăng cường đề xuất, tham gia tổ chức các cuộc tiếp xúc, đối thoại giữa lãnh đạo cấp ủy, chính quyền các cấp với đoàn viên, người lao động và người sử dụng lao động; giữa người sử dụng lao động với tổ chức công đoàn và người lao động; tổ chức đối thoại, thương lượng khi có bất ổn về quan hệ lao động. Quan tâm nâng cao số lượng, chất lượng thương lượng tập thể tại doanh nghiệp, nâng cao chất lượng thỏa ước lao động tập thể. Tăng cường hỗ trợ công đoàn cơ sở và doanh nghiệp trong việc thương lượng, ký kết thỏa ước lao động tập thể, giám sát việc thực hiện các nội dung trong thỏa ước lao động tập thể, nhất là các nội dung về chế độ, chính sách, phúc lợi cho đoàn viên, người lao động. Đối với các doanh nghiệp chưa có tổ chức công đoàn thì công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở cần hướng dẫn, giúp đỡ, hỗ trợ thành lập công đoàn cơ sở, đẩy mạnh truyền thông, thu hút người lao động tự nguyện gia nhập công đoàn.

- Công đoàn cấp trên quan tâm đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn cho cán bộ công đoàn theo hướng toàn diện, chuyên sâu theo các lĩnh vực hoạt động công đoàn; xây dựng và bồi dưỡng cán bộ công đoàn có hiểu biết về luật pháp, có năng lực đàm phán, đối thoại, thương lượng tập thể để đại diện bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng cho người lao động, đáp ứng yêu cầu xử lý tốt các tình huống nảy sinh trong thực tiễn. Hướng dẫn, giúp đỡ công đoàn cơ sở trong doanh nghiệp tiến hành khởi kiện tranh chấp lao động tập thể tập thể theo quy định của pháp luật. Đối với các cuộc tranh chấp lao động tập thể, ngừng việc tập thể và đình công do chủ doanh nghiệp bỏ trốn, doanh nghiệp phá sản, cần khẩn trương báo cáo và đề xuất các giải pháp đảm bảo giải quyết quyền lợi hợp pháp, chính đáng của người lao động.

4. Bốn là: Khi xảy ra tranh chấp lao động tập thể, cần phải tập trung giải quyết nhanh chóng, đúng pháp luật, đảm bảo giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; xử lý nghiêm những đối tượng lợi dụng, lôi kéo, kích động, ép buộc người lao động tham gia gây rối, ảnh hưởng đến tình hình an ninh, trật tự xã hội trên địa bàn; không để tranh chấp lao động tập thể trở thành đình công tự phát; khi đã đề

xảy ra đình công thì cố gắng không để đình công kéo dài, đông người và lan sang các doanh nghiệp khác trong các khu, cụm công nghiệp, nhất là các doanh nghiệp trong cùng tập đoàn hoặc doanh nghiệp tương đồng về ngành nghề sản xuất, kinh doanh.

5. Năm là: Thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ quản lý lao động đối với các doanh nghiệp trong khu công nghiệp.

- Hướng dẫn doanh nghiệp trong khu công nghiệp xây dựng và đăng ký nội quy lao động; tiến hành thương lượng, ký kết thỏa ước lao động tập thể.

- Phối hợp với Sở Lao động - Thương binh và Xã hội kiểm tra tình hình chấp hành pháp luật lao động của doanh nghiệp trong khu công nghiệp.

- Phối hợp với Công đoàn Khu kinh tế đẩy mạnh việc thành lập tổ chức Công đoàn cơ sở trong các doanh nghiệp thuộc khu công nghiệp, khu kinh tế trên địa bàn thành phố.

- Tham gia phối hợp thực hiện quy trình hỗ trợ giải quyết các vụ việc tranh chấp lao động dẫn đến ngừng việc tập thể xảy ra tại các doanh nghiệp trong các khu công nghiệp, khu kinh tế trên địa bàn thành phố.

- Đẩy mạnh vai trò của Công đoàn Khu kinh tế và Liên đoàn lao động thành phố trong công tác quan tâm, chăm lo, bảo vệ quyền lợi hợp pháp, chính đáng cho NLĐ. Tập trung bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động, giảm bớt những hoạt động không liên quan trực tiếp đến quan hệ lao động. Tiếp tục đa dạng hóa phương thức vận động phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở, gắn với thương lượng tập thể, nâng cao chất lượng thỏa ước lao động tập thể.

- Thực hiện theo đúng lộ trình của thành phố về cam kết WTO.

- Phối hợp và làm tốt nhiệm vụ phối hợp giữa 03 cơ quan: Ban Dân vận Thành ủy - Ban Quản lý Khu kinh tế Hải Phòng và Liên đoàn lao động thành phố:

- + Phối hợp các hoạt động tuyên truyền tới doanh nghiệp và người lao động;

- + Đẩy mạnh công tác thành lập tổ chức công đoàn cơ sở trực thuộc Công đoàn Khu kinh tế. Tập trung phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở ở những doanh nghiệp chưa có tổ chức công đoàn, trọng điểm là địa bàn các khu công nghiệp, khu chế xuất, khu kinh tế, khu công nghệ cao, nơi có nhiều doanh nghiệp.

- + Thực hiện có hiệu quả việc đại diện, chăm lo bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của NLĐ, đoàn viên công đoàn; tích cực tham gia quản lý nhà nước, quản lý KT – XH, đẩy mạnh các hoạt động xã hội.

- + Đổi mới công tác tuyên truyền, vận động, nâng cao bản lĩnh chính trị, trình độ học vấn, kỹ năng nghề nghiệp, tác phong công nghiệp, kỷ luật lao động của NLĐ, góp phần xây dựng giai cấp công nhân Việt nam lớn mạnh.

+ Đổi mới, nâng cao hiệu quả của các phong trào thi đua lao động sáng tạo..., phát hiện và thúc đẩy cách tài năng lao động mang lại hiệu quả cho doanh nghiệp, thành phố.

+ Trên cơ sở Luật Công đoàn, chức năng, nhiệm vụ của Công đoàn Khu kinh tế để chăm lo NLĐ, thuyết phục NLĐ tham gia vào tổ chức công đoàn, giúp NLĐ hiểu về tính ưu việt và được hưởng những lợi ích thiết thực khi tham gia vào tổ chức công đoàn cơ sở.

Trên đây là báo cáo xây dựng phương án, tình huống giải quyết, xử lý việc xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của người lao động và doanh nghiệp, kính gửi quý Sở tổng hợp.

Trân trọng./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND TP;
- VP UBND TP;
- Lãnh đạo Ban;
- Công đoàn KKT;
- Công TTĐT BQL;
- Lưu P.QLLĐ, VP/BQL./.

**KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

Bùi Ngọc Hải